

MEINACHT.

In 't koudbleek licht der zilverblanke maan
slaapt 't huizeke, omringd door populieren,
waarin bij dag veel vogels tierelieren
en Nachtewind nu lispelt door de blaân;

en achter 'terf, op mat-belichte wei,
staan, met de koppen over 't hek, twee koeien;
de zoete rust verbrekend door haar loeien,
als klagend over kouden nacht in Mei;

geruischloos wiekt een uil over mijn hoofd
en angstig klinkt zijn onheilspellend roepen,
als hij zich spoedt naar donk're boomengroepen
en 't vogelken straks 't teed're leven rooft;

't is nacht'lijk stil over 't verlaten veld:
het ruischend riet zingt, zachtelijk bewogen,
een wiegelied — en, uit het raam gebogen,
geniet ik 't sprookje, dat natuur vertelt.

H. W. AALDERS.

DOOR GETEISTERD BELGIË.

IV. Gods werk.

In den tijd van den grooten wereldoorlog is Antwerpen gevallen. Groot was Antwerpen in de 16 eeuw; zeventien natiën hadden er hun handelskantoren; doch de stad leed, door allerlei strijd, ten slotte vooral door een veertienmaandsch beleg van Parma; klassiek geworden door Schiller. En Antwerpen werd onderworpen; werd Roomsch, zoodat ieder, die zich daaraan niet onderwierp, de stad moest verlaten; en van een stad van 300.000 inwoners slonk ze tot een van 50.000. Na dien tijd werd het nog wel eens belegerd; leed de stad nog meer malen. Doch wel nooit zóó als in October 1914. De verstrooide Belgische legers werden teruggedrongen door de Duitschers naar Antwerpen. De forten, die in een grooten kring de stad omgaven, werden beschoten, stuk geschoten. En toen er zes forten genomen waren, vonden de Duitschers de bres groot genoeg, en drongen ze naar de stad op. Antwerpen als stad leed lang zoo veel niet als andere steden. Maar toch hebben de granaten vreeselijk huisgehouden aan de Schoenmarkt, aan de Nationale straat, in het Zuidelijk gedeelte der stad. De groote gebouwen werden echter gespaard. Doch daarop werd in die angst-dagen niet gelet. De Antwerpenaars werden als door een paniek bevangen, en een vlucht begon, een eindelooze vlucht naar Nederland. O, die dagen der ellende voor Antwerpen, wie herinnert ze zich niet? Man en vrouw, rijk en arm, aanzienlijk en gering, Christen en spotter, Roomsch-Katholiek en Protestant, alles, alles vluchtte uit België, vluchtte naar het Noorden. En daar werden ze opgenomen, van voedsel en kleeding voorzien. Weet ge hoeveel vluchtelingen er in 't geheel in October 1914 over onze grenzen kwamen uit Antwerpen en daarna uit andere Belgische plaatsen? Volgens het onlangs uitgegeven Verslag der Centrale Commissie 1914—1919 waren het

er in het geheel 1.056.000! Alleen Zeeland kreeg er 450.000. Maar héél Nederland deed mee: 831 van de 1120 Nederlandsche gemeenten herbergden in October 1914 Belgische vluchtelingen! En in Juli 1918 waren er nog steeds 101.000 in ons land achtergebleven. — Hoe dankbaar de Belgen waren in die dagen der „volksverhuizing," moge blijken uit hetgeen het Belgische Blad *Le Bien Public* toen schreef: „De ontvangst onzer menschen zal als roemrijke bladzijde in 't gulden boek van Holland prijken. België zal nooit vergefen, wat voor zijn kinderen door Holland werd gedaan; en in afwachting, dat het eenmaal zijn dankbaarheid zal kunnen openbaren, zal het God bidden, dat Hij over die edelmoedige natie Zijn rijkste zegeningen uitstorte." — Voor Antwerpen zelf echter was het, bij allen dank, dat de bewoners elders veilig aanlandden, een groote smart. En duistere jaren zijn over de Scheldestad heengegaan. Maar hield de ongerechte inval van Duitschland in België geen profetie in van den val van het machtige wereldrijk, en dus van een bevrijden van Antwerpen straks? December 1914 zei de bekende Vlaamsche letterkundige Hugo Verriest tot een verslaggever: „Ons landeke ligt onder den druk, het wordt vertrapt en vertreden zonder het gewild te hebben... Maar de Heere, die het leed gezonden heeft, zal Zich onzer erbarmen en den troost niet onthouden aan ons gepijnigd hert... In galop kwamen de peerden binnengereden, alle voerend een breedgeschouderden Duitscher. De bewoners verstoven als kiekens... Maar ik ben eens de officieren tegengetreden en heb ze gevraagd: „Waarom hebt ge uw inval gedaan? Waarom althans niet twee dagen er mee gewacht? Dan had ons volk, indien de Franschen ons land zouden zijn binnengerukt, aan uw zijde gestaan, dan waren wij uw vrienden gebleven als voorheen, want vijf millioen Vlamingen hielden hoog uw kultuur, uw wetenschap, uw kunst, en ze zouden liever voor u dan tegen u gestreden hebben. Maar nu is het al verkeerd, en zijn wij ongewild uw vijanden geworden." En toen hebben ze mij aangezien, als menschen, die te laat bedenken, dat ze zich vergrepen. En ik blijf, hoe 't ook gegaan is en gaan zal, mijn betrouwen stellen op 't wijs bestier van God, die geen wonden slaat, zonder daarin ook de olie der zalving te gieten." Antwerpen werd ontvolkt, had voor een tijd als handelsstad afgedaan. Maar zijn er niet grootsche, nieuwe uitbreidingsplannen, nu de oorlog voorbij is? Worden er niet reusachtige werken in gereedheid gebracht? Is er niet sprake van het graven van een kanaal tusschen Antwerpen en den Rijn over Hollandsch grondgebied, — een Rijn-Maas-Schelde-kanaal, — en van een kanaal tusschen Antwerpen en den Moerdijk? Is niet Antwerpen, door zijn ligging aan de breede, diepe rivier, bestemd om weer een duizend schepen te ontvangen? Zal het niet Rotterdam gaan evenaren als vroeger? Neen, *deren* zal het Rotterdam niet! In wel zeventig jaar vóór den laatsten oorlog is het bewezen, dat beide steden *tegelijk* hun handel konden uitbreiden. — Weliswaar is van Antwerpens grootheid op 't oogenblik nog niet veel te zien. Wat *wij* althans zagen van Antwerpens waterkant, was maar klein gedoente bij vroeger vergeleken. Maar... die mailboot voor de Congo, die daar lag — gaf die geen hoop? En het zwijgen van niet kanon, het brengen van de blijde boodschap des Evangelies in Antwerpens straten, hielden die geen belofte in van beter tijden, van rust na onrust, van verblijden na lijden, van een handelsvlucht na bange ontvolking, van een vragen ook naar Jezus Christus?....